REZOLUCIJA (EU) 2020/1977 EUROPSKOG PARLAMENTA

od 14. svibnja 2020.

s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje proračuna Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex) za financijsku godinu 2018.

EUROPSKI PARLAMENT,

— uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje proračuna Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu za financijsku godinu 2018.,

— uzimajući u obzir tematsko izvješće Revizorskog suda br. 24/2019: „Azil, premještanje i vraćanje migranata: vrijeme je da se poduzmu odlučnije mjere za usklađivanje ciljeva i rezultata”,

— uzimajući u obzir članak 100. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,

— uzimajući u obzir mišljenje Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0072/2020),

A. budući da je prema izvještaju o prihodima i rashodima [1] Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu („Agencija”) za financijsku godinu 2018. njezin konačni proračun iznosio 288 663 520 EUR, što predstavlja povećanje od 2,89 % u odnosu na 2017. godinu; budući da se proračun Agencije uglavnom financira iz proračuna Unije [2];

B. budući da je Revizorski sud u svojem izvješću o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Agencije za financijsku godinu 2018. („izvješće Revizorskog suda”) izjavio da je primio razumno jamstvo da su temeljne transakcije godišnje računovodstvene dokumentacije Agencije zakonite i pravilne;

Upravljanje proračunom i financijama

1. napominje da je praćenje proračuna tijekom financijske godine 2018. rezultiralo stopom izvršenja proračuna od 98,37 %, što predstavlja neznatno povećanje od 0,74 % u odnosu na 2017.; sa zabrinutošću primjećuje da je stopa izvršenja odobrenih sredstava za plaćanja iznosila niskih 69,69 %, što je povećanje od 3,27 % u odnosu na 2017.;

2. u svjetlu primjedbi i zapažanja tijela nadležnog za davanje razrješnice u vezi s obveznom financijskom operativnom pričuvom za pokretanje brzih intervencija na granicama i intervencija vraćanja, napominje da su suzakonodavci, iako Agencija u skladu sa zakonodavstvom ima obvezu svake godine odvojiti unaprijed utvrđena proračunska sredstva za pokrivanje eventualnih brzih intervencija na granicama, tijekom preispitivanja Uredbe (EU) 2016/1624 Europskog parlamenta i Vijeća [3] raspravljali o njezinim negativnim nuspojavama; konstatira da se, nakon stupanja na snagu Uredbe (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća [4], operativna pričuva može osloboditi svaki mjesec i upotrijebiti u operativne svrhe, a ne samo za brze intervencije ili intervencije vraćanja;

3. na temelju izvješća Revizorskog suda primjećuje da je Agencija 2018. sa zemljama suradnicama sklopila sporazume o financiranju operativnih aktivnosti, što je predstavljalo 59 % proračuna Agencije; prima na znanje pokretanje novog pojednostavljenog sustava financiranja koji se uglavnom temelji na jediničnim troškovima za rashode povezane s raspoređivanjem ljudskih resursa, novi sustav *ex post* kontrola koji je pokrenut 2018. i obuhvaća sve vrste rashoda, kao i prilagodbu njezina sustava *ex ante* provjera integriranih u financijske tokove; ističe da Revizorski sud naglašava da se nadoknada troškova za opremu i dalje temelji na stvarnim troškovima te da je projekt prelaska na nadoknade na temelju jediničnih troškova i dalje neuspješan; nadalje, sa zabrinutošću napominje da je Revizorski sud primijetio da su od 2014. dokazi o stvarnim troškovima za opremu koje prijave zemlje suradnice i dalje nedostatni

[1] SL C 120, 29.3.2019., str. 103.
[2] SL C 120, 29.3.2019., str. 105.
[3] Uredba (EU) 2016/1624 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. rujna 2016. o europskoj graničnoj i obalnoj straži i o izmjeni Uredbe (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 863/2007 Europskog parlamenta i Vijeća, Uredbe Vijeća (EZ) br. 2007/2004 i Odluke Vijeća 2005/267/EZ(SL L 251, 16.9.2016., str. 1.).
[4] Uredba (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2019. o europskoj graničnoj i obalnoj straži i stavljanju izvan snage uredaba (EU) br. 1052/2013 i (EU) 2016/1624 (SL L 295, 14.11.2019., str. 1.).

te da su *ex ante* provjere tih troškova koje provodi Agencija neučinkovite ako nisu potkrijepljene popratnom dokumentacijom; napominje da Agencija nije provodila *ex post* provjere nadoknada troškova, čime se dodatno povećava rizik od neopravdanih nadoknada; sa zabrinutošću primjećuje da je Agencija dopustila nekoliko nadoknada troškova koje su tražile zemlje suradnice unatoč tome što nisu dostavile dokaze koje je Agencija navela i zatražila; na temelju odgovora Agencije prima na znanje da su predmetne zemlje suradnice podnijele popratne dokumente u kojima se navode detaljni troškovi; poziva Agenciju da u budućnosti jasno navede vrstu popratnih dokumenata koje prihvaća kao potrebne dokaze; nadalje, poziva Agenciju da nadoknadi samo pravno opravdane rashode; očekuje od Agencije da čim prije uvede pouzdane *ex post* provjere nadoknada te da o napretku u vezi s time najkasnije do lipnja 2020. obavijesti tijelo nadležno za davanje razrješnice;

4. na temelju izvješća Revizorskog suda prima na znanje da su prijenosi iz proračuna Agencije u 2019. godinu iznosili 83 000 000 EUR (29 %), što je nešto niži postotak nego u prethodnoj godini; napominje da je stopa poništenih prijenosa u 2018. godinu iznosila 11 000 000 EUR (12 %), što je nešto niže u relativnom smislu nego prethodne godine; napominje da su glavni razlozi za prijenose i njihova poništenja bili izazovi popunjavanja radnih mjesta u pogledu broja i profila djelatnika, kašnjenja u pokretanju građevinskog projekta za nove poslovne prostore Agencije, višegodišnja narav informacijskih i telekomunikacijskih projekata te činjenica da zemlje suradnice precjenjuju razmjere i troškove aktivnosti; prima na znanje odgovor Agencije prema kojemu su 2018. operativni rashodi uglavnom bili u obliku bespovratnih sredstava, što obuhvaća radni ciklus od veljače N do siječnja N+1, kao i rashode iz ugovora s plaćanjima u N+1; poziva Agenciju da zajedno sa zemljama suradnicama teži izradi preciznijih procjena troškova i proračunskih prognoza;

5. poziva Agenciju da u natječajnoj dokumentaciji iznosi realističnije procjene svojih potreba za uslugama i da na ugovore primjenjuje strogo financijsko upravljanje; podsjeća Agenciju da iz okvirnih ugovora ne proizlazi obveza da se pri nabavi mora dosegnuti najveća vrijednost ugovora te da bi osjetna razlika između najveće vrijednosti ugovora u jednom postupku javne nabave iz 2018. (8 milijuna eura) i odabrane ponude (5 milijuna eura) mogla dovesti do znatnog rizika za dobro financijsko upravljanje;

Uspješnost

6. napominje da je, nakon što je Upravni odbor 2017. odobrio reorganizaciju struktura Agencije, što je utjecalo na dodjelu sredstava, 2018. usvojena ažurirana struktura koja je upotpunjena novim internim poslovnikom, a usvojena je delegiranjem i daljnjim delegiranjem, koji su formalizirani odlukom izvršnog direktora;

7. ističe važnu ulogu Agencije u promicanju, koordinaciji i razvoju europskog integriranog upravljanja granicama uz potpuno poštovanje temeljnih prava;

8. prima na znanje da se u kontekstu europskog integriranog upravljanja granicama najsveobuhvatnijim operativnim aktivnostima smatra 12 zajedničkih operacija na vanjskim kopnenim, zračnim i morskim granicama, dok je glavni operativni fokus 2018. bio na središnjim, istočnim i zapadnim sredozemnim područjima, gdje je migracijski pritisak bio najjači; nadalje, pozdravlja tijesnu međuagencijsku suradnju, posebno u području funkcije obalne straže, ali i u području carinske i policijske suradnje; traži od Agencije da radi ubrzano i osigura kvalitetan rad na utvrđivanju konkretnih kvantitativnih ciljeva i specifičnih ciljnih vrijednosti za zajedničke operacije koje bi trebale biti obuhvaćene jedinstvenim programskim dokumentom za razdoblje 2021. – 2023.;

9. sa zabrinutošću primjećuje da je Revizorski sud u svojem tematskom izvješću br. 24/2019 utvrdio da duga razdoblja obrade, uska grla i nedostatak pravosudnog kapaciteta i dalje utječu na provedbu postupaka azila, posebno u Grčkoj i Italiji; traži od Agencije da, u skladu s preporukama Revizorskog suda, nastoji surađivati s Europskim potpornim uredom za azil, Fondom za azil, migracije i integraciju te s Komisijom;

10. ponavlja svoj poziv Agenciji da bude transparentnija u pogledu svojih aktivnosti; pozdravlja stvaranje novog odjeljka na internetskoj stranici Agencije preko kojeg javnost može pristupiti dokumentima; poziva Agenciju da izradi registar dokumenata koji je pravno obavezna posjedovati u skladu s Uredbom (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća ([5]);

([5]) Uredba (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije (SL L 145, 31.5.2001., str. 43.).

11. smatra da bi Agencija trebala biti proaktivna i pružati informacije o svojim operativnim aktivnostima; poziva Agenciju da pred parlamentarnim Odborom za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove ispuni svoje specifične dužnosti izvješćivanja prema zastupnicima u Europskom parlamentu dostavljajući redovita iscrpna izvješća; poziva Agenciju da na raspolaganje stavi izvješće o praktičnoj primjeni Uredbe (EU) br. 656/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ([6]) za 2018. jer je na to zakonski obvezna te da u buduće pruža više konkretnih informacija kako bi se aktivnosti Agencije na moru mogle ispravno ocijeniti;

Kadrovska politika

12. žali zbog toga što je 31. prosinca 2018. bilo popunjeno samo 72,49 % plana radnih mjesta, tj. što su imenovana 303 od 418 privremenih djelatnika odobrenih u okviru proračuna Unije (u odnosu na 352 odobrena radna mjesta u 2017.); napominje da je 2018. za Agenciju radilo i 187 ugovornih djelatnika te 153 upućena nacionalna stručnjaka;

13. nadalje, iz izvješća Revizorskog suda prima na znanje da, iako je nastavila raditi na zapošljavanju i tijekom 2018. povećala broj djelatnika s 526 na 630, Agencija još nije dosegnula brojku od 760 članova osoblja, koliko ih je odobreno planom radnih mjesta za 2018.; prima na znanje odgovor Agencije da je popunjeno ukupno 187 slobodnih radnih mjesta, ali da je zbog visoke stope unutarnjeg i vanjskog smjenjivanja osoblja neto povećanje broja zaposlenih 2018. u odnosu na 2017. iznosilo 117 jer su se brojna radna mjesta oslobodila tijekom godine; nadalje napominje da se Agencija suočava s izazovima u privlačenju većeg broja prikladnih vanjskih kandidata i osiguravanju dobre zemljopisne ravnoteže uglavnom zbog niskog korekcijskog koeficijenta, koji je najniži među svim agencijama Unije; naglašava da bi agencije koje se nalaze u zemljama u kojima se primjenjuje niski korekcijski koeficijent trebale primati dodatnu potporu Komisije u provedbi dodatnih mjera kojima bi ih se učinilo atraktivnijima za sadašnje i buduće osoblje; poziva Komisiju da procijeni utjecaj i održivost primjene korekcijskog koeficijenta plaća u budućnosti; napominje da Agencija i dalje ima poteškoća s održavanjem željene dobre zemljopisne ravnoteže osoblja;

14. napominje da je 2018. bila treća godina petogodišnjeg plana rasta nakon donošenja Uredbe (EU) 2016/1624, kojom su se znatno povećali resursi u području proračuna i osoblja; napominje da bi, nakon proširenja svojeg mandata, Agencija do 2020. trebala imati 1 000 članova osoblja; u svjetlu primjedbi i zapažanja tijela nadležnog za davanje razrješnice u kojima se ističe da će zbog planiranog povećanja broja članova osoblja biti potrebni dodatni uredski prostori, napominje da je u pripremi analiza za utvrđivanje optimalne strategije u pogledu nekretnina;

15. prima na znanje da Agencija od travnja 2018. koristi revidirani obvezujući kodeks ponašanja za operacije i intervencije vraćanja; prima na znanje da službenik za temeljna prava Agencije kontinuirano iznosi zapažanja i preporuke o svim operativnim planovima i izvješćima o evaluaciji kako bi ih operativni odjeli mogli razmotriti;

16. žali zbog toga što, unatoč opetovanim pozivima Parlamenta i znatnom povećanju broja osoblja Agencije, službenik za temeljna prava i dalje ne raspolaže odgovarajućim ljudskim resursima te mu je stoga vidljivo otežano pravilno obavljanje zadaća koje su mu povjerene; potiče Agenciju da svojem službeniku za temeljna prava osigura primjerene resurse i osoblje, osobito za daljnji razvoj i provedbu strategije Agencije za praćenje i zaštitu temeljnih prava; podsjeća Agenciju na važnost poštovanja Pravilnika o osoblju;

17. u svjetlu primjedbi i zapažanja tijela nadležnog za davanje razrješnice u vezi s potrebom da se razvije sveobuhvatan plan kontinuiteta poslovanja, napominje da je 2018. imenovan službenik za kontinuitet poslovanja;

18. napominje da je Revizorski sud u svim agencijama utvrdio horizontalni trend u korištenju vanjskih suradnika zaposlenih u ulogama savjetnika za IT; poziva da se u tom važnom i osjetljivom području u što većoj mjeri smanji ovisnost o vanjskom zapošljavanju kako bi se ograničili mogući rizici;

([6]) Uredba (EU) br. 656/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o utvrđivanju pravila za nadzor vanjskih morskih granica u kontekstu operativne suradnje koju koordinira Europska agencija za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije (SL L 189, 27.6.2014., str. 93.).

19. prima na znanje manjak informacija o rodnoj ravnoteži među osobljem Agencije; ponovno naglašava da u Upravnom odboru Agencije i dalje postoji izražena rodna neravnoteža (50 muških članova i 8 ženskih članova); traži da se ta neravnoteža što prije ispravi; poziva stoga Agenciju da djeluje proaktivno i podsjeti države članice na važnost rodne ravnoteže, a države članice poziva da pri predlaganju svojih članova Upravnog odbora Agencije zajamče rodnu ravnotežu;

Javna nabava

20. u svjetlu primjedbi i zapažanja tijela nadležnog za davanje razrješnice u vezi s potrebom da se pojednostavi cijeli financijski sustav Agencije, napominje da je Agencija 2018. uvela revidirani financijski sustav za zajedničke operacije i vraćanja, koji se temelji na pojednostavnjenim sporazumima o dodjeli bespovratnih sredstava s državama članicama i koristi standardizirane jedinične troškove za ljudske resurse;

21. sa zadovoljstvom napominje da Agencija aktivno sudjeluje u međuinstitucijskim natječajima koje predvode druge institucije te da u postupcima javne nabave u području pomorskog nadzora nastoji surađivati s agencijama Unije sa sličnim aktivnostima i u skladu s tim priprema opće uvjete; nadalje, napominje da je Agencija 2018. vodila svoj prvi međuinstitucijski postupak javne nabave s Europskom agencijom za kontrolu ribarstva; snažno potiče Agenciju da aktivno nastoji produbiti i proširiti suradnju sa svim agencijama Unije;

22. poziva Agenciju da čim prije poduzme mjere u vezi s preostalom preporukom o e-nabavi, odnosno o uvođenju e-podnošenja ponuda;

Sprečavanje i postupanje u slučaju sukoba interesa i transparentnost

23. prima na znanje postojeće mjere Agencije i njezine stalne napore u cilju osiguravanja transparentnosti, sprečavanja i postupanja u slučaju sukoba interesa te zaštite zviždača; napominje da je 18. srpnja 2019. usvojena politika o zviždačima; pozdravlja činjenicu da Agencija osoblju omogućuje pristup povjerljivim savjetnicima kao i osposobljavanje u vezi s postupcima za zviždače; nadalje, napominje da je u cilju veće transparentnosti Agencija pokrenula višejezičnu verziju svojih internetskih stranica na sva 24 službena jezika Unije; međutim, žali što Agencija objavljuje izjave o obvezi kojima se utvrđuje nepostojanje sukoba interesa za članove Upravnog odbora, izvršnog direktora i zamjenika izvršnog direktora, no ne i izjave o financijskim interesima; ponavlja da članovi upravnog odbora, izvršni direktor i zamjenik izvršnog direktora nisu dužni izjaviti da nisu u sukobu interesa; poziva Agenciju da u cilju povećanja transparentnosti do lipnja 2020. objavi životopise i izjave o financijskim interesima svih članova svojeg Upravnog odbora, izvršnog direktora i zamjenika izvršnog direktora;

Unutarnja kontrola

24. u svjetlu primjedbi i zapažanja tijela nadležnog za davanje razrješnice u vezi sa znatnim povećanjem izdataka Agencije za bespovratna sredstva, primjećuje da su poduzete mjere za smanjenje utvrđenih rizika te da su konkretno 2018. provjere jediničnih troškova provedene za Španjolsku, Grčku i Italiju, da je 2018. donesena politika *ex post* kontrole, da je donesen i revidirat će se godišnji plan *ex post* kontrola koje se temelje na procjeni rizika te da su dovršene *ex post* kontrole za Portugal i Estoniju;

25. sa zabrinutošću napominje da prema izvješću Revizorskog suda Agencija nema politiku za osjetljiva radna mjesta na temelju koje bi se osjetljive funkcije utvrdile i ažurirale te bi se definirale odgovarajuće mjere za smanjenje rizika u vezi s osobnim interesima; poziva Agenciju da donese i provede takvu politiku te da ona bude skladu sa standardima unutarnje kontrole Agencije; na temelju odgovora Agencije prima na znanje da je Agencija krajem 2019. dovršila postupak donošenja politike za osjetljiva radna mjesta;

26. prima na znanje da je nakon nedavne revizije svojeg okvira za unutarnju kontrolu Agencija osigurala da se sve odluke o zaobilaženju kontrole ili odstupanjima od ustaljenih procesa i postupaka dokumentiraju, propisno odobre i centralno zabilježe;

Ostale primjedbe

27. pozdravlja činjenicu da su, u svjetlu primjedbi i zapažanja tijela nadležnog za davanje razrješnice u vezi s izgradnjom nove zgrade sjedišta i osnivanjem europske škole u Varšavi, poljska nadležna tijela 2019. Agenciji dodijelila odgovarajuću zemljišnu česticu i da je do kraja 2024. planirana izgradnja namjenskih prostora za sjedište Agencije te napominje da poljske vlasti u jesen 2019. Upravnom odboru europskih škola trebaju podnijeti prijedlog o akreditaciji Varšavske pridružene europske škole tipa II, koja bi djelomično bila u funkciji od akademske godine 2020./2021.;

28. poziva Agenciju da se usredotoči na to da javnosti prenese rezultate svojih istraživanja te da komunicira s javnošću preko društvenih mreža i drugih medija;

29. u vezi s drugim primjedbama koje su priložene Odluci o razrješnici i horizontalne su naravi upućuje na svoju Rezoluciju od 14. svibnja 2020. ([7]) o uspješnosti, financijskom upravljanju i nadzoru agencija.

([7]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0121.